

زمان بندی تطبیقی سیستم های بی درنگ تغذیه شونده با انرژی های تجدید پذیر

مریم دهقان منشادی^۱

مهدی کارگهی^{۱و۲}

^۱دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر، پردیس دانشکده های فنی، دانشگاه تهران، تهران، ایران
^۲پژوهشکده علوم کامپیوتر، پژوهشگاه دانش های بنیادی (IPM)، تهران، ایران

چکیده

به دلیل ماهیت سیستم های بی درنگ نهفته، تامین و مدیریت انرژی در بسیاری از این سیستم ها یک موضوع پراهمیت و یک چالش جدی محسوب می گردد. از این رو، در مطالعات اخیر از برداشت انرژی بعنوان یک راهکار مفید برای تامین انرژی آن ها استفاده شده است. لیکن، طبیعت تصادفی دریافت انرژی های تجدید پذیر، مدیریت انرژی و عملکرد چنین سیستم هایی را با مشکل مواجه می کند. در این مقاله به ارائه دو الگوریتم زمان بندی برخط می پردازیم که از امکان تغییر پویای ولتاژ در پردازنده های امروزی برای حل این مشکل بهره می گیرند: الگوریتم EAS^c برای حالتی که ظرفیت مخزن انرژی نامحدود باشد و الگوریتم EAS^c برای حالتی که این ظرفیت محدود باشد. برای شرایطی که امکان پیش بینی دقیق انرژی برداشتی از محیط مهیا باشد، الگوریتم اول بهینه است که این موضوع اثبات می گردد. در مورد الگوریتم دوم نیز با استفاده از شبیه سازی نشان داده می شود که می توان با اجتناب از سرریز انرژی مخزن تا جای ممکن هدررفت انرژی را کاهش داده و کارایی سیستم را به نحو قابل ملاحظه ای بهبود داد. کارآمدی الگوریتم های پیشنهادی در مقایسه با EDF، یک الگوریتم پایه مبتنی بر DVFS به نام staticEDF، و یک الگوریتم مبتنی بر DVFS برای سیستم های برداشت گر انرژی به نام EA-DVFS مورد ارزیابی قرار می گیرد.

کلمات کلیدی: برداشت انرژی، تغییر پویای ولتاژ، زمان بندی بی درنگ، سیستم های بی درنگ، سیستم های نهفته.

۱- مقدمه

غیرممکن باشد این محدودیت جدی تر می شود. امکان برداشت انرژی از محیط یکی از راهکارهای نوین و موثر برای حل این معضل محسوب می گردد [۱]، [۲]، [۳]، [۴].

در [۵] چندین فن آوری مرتبط با برداشت انرژی های محیطی نظیر انرژی خورشیدی، حرارتی و لرزشی مورد بحث قرار گرفته اند. لیکن، به دلیل طبیعت غیرقطعی و تصادفی الگوی دریافت انرژی از این منابع، تضمین سرویس های بی درنگ در این سیستم ها با مشکل مواجه می گردد. به خصوص در سیستم های بی درنگ سخت (از طبقه بندی کلاسیک سیستم های بی درنگ) که آماده شدن دیرنگام نتایج تبعات فاجعه آمیز دارد استفاده از انرژی های تجدید پذیر با طبیعت غیرقطعی مذکور غیرقابل پذیرش خواهد بود. در مقابل، در سیستم های بی درنگ نرم و محکم که تعداد محدود نقض محدودیت زمانی (موعد) فقط باعث کاهش کارایی سیستم شده و تبعات بحرانی جدی ندارد، استفاده از این منابع انرژی معقول خواهد بود.

بنا به پذیرفته شده ترین تعاریف، مشخصه های سیستم هایی بی درنگ نهفته عبارتند از: خاص منظوره بودن، دارا بودن تعامل با محیط پیرامون بواسطه ی حسگرها و عمل گرها، و دارا بودن محدودیت زمانی برای عملیات مورد نظر سیستم. در سال های اخیر، رویه ی استفاده از سیستم های بی درنگ و نهفته در کاربردهای متعدد نظیر سیستم های مخابراتی، ناوبری، جمع آوری اطلاعات، نظامی، و غیره به نحو چشمگیری رو به افزایش بوده است. با توجه به چالش تامین انرژی در بیشتر این سیستم ها و محدودیت مخزن انرژی (مثلا باتری) در بسیاری از آن ها، طول عمر سیستم (متأثر از طول عمر باتری) به یک محدودیت جدی تبدیل شده است. به خصوص در مواردی که تعویض مخزن انرژی یا شارژ مجدد آن به دلایلی نظیر محل استفاده از دستگاه های مربوطه یا متحرک بودن آنها بسیار سخت یا حتی

همان گونه که در بخش ۱ نیز اشاره گردید، بیشتر مطالعاتی که از DVFS بهره می برند با هدف کمینه کردن انرژی مصرفی ارائه شده اند. به طور مرسوم این الگوریتم ها به سیستم هایی اعمال شده اند که از محیط انرژی برداشت نمی کرده اند بلکه از منابع محدود انرژی نظیر باتری استفاده می کرده اند. این در حالی است که در سیستم های آگاه از انرژی که از محیط انرژی دریافت می کنند، هدف، استفاده ی بهینه از انرژی برداشتی است که ممکن است لزوماً کمینه کردن انرژی برداشتی نباشد [۱۱]، [۱۳]، [۱۴]. به عنوان مثال، در شرایطی که انرژی مصرفی کمینه گردد ممکن است به دلیل دریافت انرژی از محیط مخزن انرژی پر شود و دیگر امکان ذخیره ی انرژی برداشتی از محیط وجود نداشته باشد. حال آن که در صورت استفاده ی بهینه از انرژی ممکن است بتوان با اجتناب از صرفه جویی، بیشترین انرژی محیط را مورد استفاده قرار داد و از هدر رفتن آن جلوگیری نمود. بر این اساس می توان شرایطی را به وجود آورد که در موارد کمتری با کمبود انرژی و مختل شدن عملکرد سیستم مواجه شویم.

به عنوان نمونه ای از الگوریتم های مبتنی بر DVFS ولی ناآگاه از انرژی برداشتی می توان به [۶] اشاره نمود که الگوریتم RT-DVS را برای کاهش انرژی مصرفی در رده ی خاصی از سیستم های بی درنگ ارائه می کند. در یک مطالعه ی دیگر [۱۵]، یک الگوریتم زمان بندی بهینه مبتنی بر DVFS به نام LPEDF برای مجموعه ای از کارها با زمان های ترخیص و موعد دلخواه ارائه شده است که به صورت برون خط و بر مبنای الگوریتم EDF برای وظایف مستقل عمل می نماید. در [۱۶] نیز یک الگوریتم تعمیم یافته برای کلیه ی وظایف دوره ای، غیر دوره ای و پراکنده ارائه شده است که تعمیمی از چندین الگوریتم معروف مبتنی بر DVFS محسوب می گردد.

بر خلاف گستردگی مطالعات در زمینه بهینه سازی مصرف انرژی، کارهای انجام شده در زمینه الگوریتم های زمان بندی بی درنگ سیستم های برداشت گر انرژی محدود هستند. یکی از پایه ای ترین کارهای انجام شده در این زمینه [۱۰] است که به ارائه ی یک الگوریتم بهینه به نام Lazy برای زمان بندی بی درنگ برخط شبکه های حسگر بی سیم می پردازد. مدل کارها در این الگوریتم بگونه ای است که هر کار باید میزان مشخصی از انرژی سیستم را در محدوده ی زمانی مشخص به دست آورد که به همین دلیل اعمال DVFS روی آن برای کاهش مصرف انرژی غیرممکن است. ایده ی دیگری در [۱۷] ارائه شده است که برای وظایف دوره ای با زمان اجرا و میزان پاداش مشخص در سیستمی که از انرژی خورشیدی استفاده می کند یک الگوریتم تغییر پویای ولتاژ ارائه می نماید. این الگوریتم بر اساس برخی تصمیم های برون خط پاداش سیستم را بهینه می کند. در [۱۸] نیز ایده ی مشابهی برای وظایف دوره ای با موعد یکسان و با فرض ثابت بودن انرژی برداشتی از محیط ارائه شده است. در [۱۹] نیز یک الگوریتم مدیریت پویای توان به نام LM-APM ارائه شده است که در زمان های پر بودن باتری از DVFS برای تطبیق بار با نقطه ی اوج انرژی برداشتی از محیط استفاده می کند و به این ترتیب باعث افزایش زمان لختی می گردد.

در الگوریتم ارائه شده در [۲۰]، محدودیت های زمانی و انرژی به صورت جداگانه منظور می شوند و با استفاده از پیش بینی کوتاه مدت سرریز مخزن انرژی از هدر رفتن آن اجتناب می گردد. در [۷] نیز الگوریتمی به نام EA-DVFS ارائه شده است که با استفاده ی کارآمد از لختی و وظیفه میزان از دست رفتن موعداها را کاهش می دهد. در مواردی که مخزن انرژی پر باشد این الگوریتم وظایف را با حداکثر سرعت اجرا می کند و در غیر این صورت با استفاده از DVFS در مصرف انرژی صرفه جویی می نماید.

در الگوریتم های ارائه شده در مقاله ی حاضر محدودیت های زمان و انرژی به صورت توأم منظور می شوند. بر خلاف مدل وظایف ارائه شده در [۱۰] که از حداکثر انرژی مورد نیاز هر وظیفه آگاه بود، در مطالعه ی حاضر، از حداکثر زمان اجرای هر وظیفه آگاه خواهیم بود. لذا، با این تغییر نسبت به مدل وظایف ارائه

یکی از زمینه های تحقیقاتی مرتبط که در مطالعات اخیر به آن توجه زیادی شده است ارائه ی الگوریتم های زمان بندی آگاه از انرژی برداشتی بوده است. بنا به تعریف، صفت آگاه از انرژی برداشتی برای الگوریتم های زمان بندی بکار برده می شود که تخمینی از انرژی برداشتی سیستم را می دانند و بر اساس آن تصمیمات خود را اتخاذ می کنند. یکی از روش های مرسوم که چنین الگوریتم هایی برای استفاده ی کارآمد از انرژی برداشتی از آن استفاده می کنند تغییر پویای ولتاژ و فرکانس پردازنده با استفاده از مکانیزم قدرتمند DVFS است که کاربرد جدی در مدیریت انرژی دارد.

در بیشتر مطالعات گذشته، DVFS با هدف کاهش انرژی مصرفی سیستم مورد استفاده قرار گرفته است. حال آنکه در سیستم های برداشت گر انرژی که به منابع نامحدود ولی غیرقطعی انرژی دسترسی دارند هدف اصلی کاهش انرژی مصرفی نیست، بلکه تطابق انرژی مصرفی با انرژی قابل برداشت از محیط با لحاظ نمودن معیارهای کارایی سیستم است. در این راستا می توان بجای استفاده از DVFS برای صرفه جویی در انرژی، از این مکانیزم برای دستیابی به تطابق مذکور بهره برداری نمود.

در مقاله ی حاضر به ارائه ی دو الگوریتم زمان بندی برخط برای سیستم های برداشت گر انرژی های تجدیدپذیر با وظایف دوره ای بی درنگ محکم می پردازیم. الگوریتم های ارائه شده از DVFS برای تطبیق انرژی مصرفی با الگوی دریافت انرژی استفاده می کنند. دو مدل مخزن با ظرفیت محدود و مخزن با ظرفیت نامحدود در نظر گرفته شده اند که مدل دوم معادل حالتی است که مخزن انرژی بسیار بزرگ تر از میزان انرژی قابل برداشت باشد. دو الگوریتم ارائه شده متناسب با این دو ظرفیت مخزن طراحی شده اند. شبیه سازی های انجام شده عملکرد بهتر الگوریتم های پیشنهادی نسبت به الگوریتم های EDF، staticEDF [۶] و EA-DVFS [۷] را تایید می کند.

ساختار ادامه این مقاله به شرح زیر است. در بخش ۲، توضیحاتی در رابطه با کارهای مرتبط با پژوهش حاضر ارائه می گردد. در بخش ۳، مدل سیستم، مشتمل بر مدل های وظایف، پردازنده، مخزن انرژی، و دریافت و مصرف انرژی ارائه شده اند. بخش ۴ ایده ی راه حل ارائه شده و الگوریتم های زمان بندی متناظر با هر دو مدل باتری را ارائه می نماید. یک الگوریتم تکمیلی در بخش ۵ ارائه شده است. نتایج تجربی و جمع بندی مقاله هم به ترتیب در بخش های ۶ و ۷ ارائه شده اند.

۲- کارهای مرتبط

به دلیل طبیعت تصادفی میزان انرژی قابل برداشت در سیستم های برداشت گر انرژی، متداول است که برای کاهش میزان نقض موعد، از برخی مدل های انرژی و الگوریتم های پیش بینی نیز در کنار سیاست های مناسب زمان بندی وظایف استفاده گردد. برای مثال، در [۸] الگوریتمی برای پیش بینی انرژی خورشیدی ورودی به سیستم بر اساس تغییر فصول سال و همین طور تغییر ساعات طلوع و غروب خورشید ارائه شده است. در [۹] یک زنجیره مارکوف زمان-گسسته بر اساس یک سال مشاهدات مربوط استخراج شده است که برای پیش بینی انرژی برداشتی مورد استفاده قرار می گیرد.

در [۱۰] نیز مشخصات یک منبع انرژی بر اساس برخی منحنی های تعیین تغییرات انرژی ارائه شده است که میزان انرژی برداشتی در یک حوزه زمانی را در قالب یک کران بالا یا یک کران پایین ارائه می نماید. در [۱۱] یک مدل تحلیلی برای تنظیم چرخه کار سیستم بر اساس مشخصه های منبع انرژی خورشیدی ارائه شده است. در [۱۲] هم الگوریتم های پیش بینی انرژی خورشیدی مربوط به سیستم های برداشت گر انرژی از جنبه های دقت، سربار زمانی و سربار حافظه با یکدیگر مقایسه شده اند.

هر وظیفه دنباله‌ای مستقل از کارها است که در مرز دوره‌ی هر وظیفه ترخیص می‌شوند. [امین کار وظیفه‌ی T_i که توسط نماد $J_{i,j}$ نمایش داده می‌شود دارای مشخصات زیر است:

- $J_{i,j}$ شده و به وسیله‌ی سه تایی مرتب $(r_{i,j}, R_{ex_{i,j}}, R_{D_{i,j}})$ توصیف می‌شود که $r_{i,j}$ زمان ترخیص کار، $R_{ex_{i,j}}$ تعداد سیکل‌های اجرایی باقی‌مانده، و $R_{D_{i,j}}$ موعد نسبی باقی‌مانده است،
 - از آنجا که وظایف دوره‌ای هستند، $P_i = (j - 1)P_i$ خواهد بود،
 - $R_{ex_{i,j}}$ در ابتدا مقدار C_i را داراست و پس از اجرای c سیکل از آن کار به $C_i - c$ تغییر مقدار می‌دهد،
 - $R_{D_{i,j}}$ هم در ابتدا مقدار D_i گرفته و با گذشت t واحد زمانی به $D_i - t$ تغییر می‌کند.
- زمان بندی برای یک ابردوره (کوچکترین مضرب مشترک دوره‌های وظایف) که با H نمایش داده می‌شود تعیین می‌گردد.

۳-۲- مدل پردازنده

وظایف سیستم روی یک پردازنده‌ی مجهز به DVFS با قابلیت فعالیت در محدوده‌ی فرکانسی $[f_{min}, f_{max}]$ اجرا می‌شوند. تابع $Pow(f)$ توان مصرفی پردازنده در فرکانس f در محدوده‌ی مذکور و $Pow(f) \times t$ میزان انرژی مصرفی در دوره‌ای به طول t را نشان می‌دهد. هر دو سربار مقیاس کردن و لتاژ پردازنده و تعویض متن در زمان اجرای وظیفه منظور شده‌اند. در ضمن، حداکثر فرکانس پردازنده به مقدار ۱ نرمال شده است.

۳-۳- مدل مخزن انرژی

مخازن انرژی ممکن است باتری یا ابرخازن باشند. دو نوع مخزن، یکی با ظرفیت محدود C و دیگری با ظرفیت نامحدود در نظر گرفته شده‌اند. البته مخزن با ظرفیت نامحدود ایده‌آل است و فقط جنبه نظری دارد. در اینجا مقصود مخزنی است که ظرفیت آن در مقابل انرژی برداشتی از محیط بسیار بزرگ باشد. نماد $e_b(t)$ در ادامه‌ی مقاله بیانگر میزان انرژی ذخیره‌شده در مخزن در لحظه‌ی t خواهد بود.

۳-۴- مدل‌های دریافت و مصرف انرژی

با توجه به تعریف $P_h(t)$ که پیش‌تر ذکر شد، انرژی برداشت شده e_h در بازه‌ی زمانی $[t_1, t_2]$ به صورت زیر محاسبه می‌شود (اگر t_1 زمان جاری و t_2 زمانی در آینده باشد، $e_h(t_1, t_2)$ بیانگر پیش‌بینی ما از انرژی برداشتی در این بازه‌ی زمانی خواهد بود):

$$e_h(t_1, t_2) = \int_{t_1}^{t_2} P_h(t) dt \quad (1)$$

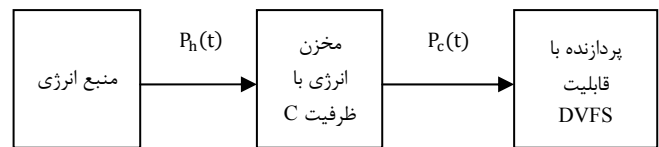
به طور مشابه و بنا به تعریف $P_c(t)$ که در بالا ارائه شد، انرژی مصرف شده از مخزن در بازه‌ی زمانی $[t_1, t_2]$ ، از رابطه‌ی $e_c(t_1, t_2) = \int_{t_1}^{t_2} P_c(t) dt$ پیروی کرده و لذا نامساوی زیر برقرار خواهد بود:

$$e_c(t_1, t_2) \leq e_b(t_1) + e_h(t_1, t_2) \quad (2)$$

شده در [۱۰]، امکان استفاده از DVFS برای تطبیق انرژی مصرفی با الگوی دریافت انرژی فراهم گشته و مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۳- مدل سیستم

در این بخش به معرفی اجزای تشکیل دهنده‌ی سیستم مورد بحث در این مقاله می‌پردازیم. همان گونه که در شکل ۱ نیز دیده می‌شود، انرژی برداشتی از محیط در لحظه‌ی t به انرژی الکتریکی با نرخ $P_h(t)$ تبدیل می‌شود که در یک مخزن انرژی ذخیره می‌گردد. از طرف دیگر، یک دستگاه محاسباتی با نرخ $P_c(t)$ انرژی این مخزن را مصرف نموده و وظایف سیستم را توسط یک پردازنده با قابلیت DVFS اجرا می‌نماید. توضیحات دقیق‌تر اجزای این سیستم در ادامه ارائه می‌گردند. در ضمن، جدول ۱ نمادگذاری استفاده شده در این بخش را نشان می‌دهد.

شکل ۱- سیستم برداشت‌گر انرژی

۳-۱- مدل وظیفه

مجموعه‌ای از n وظیفه‌ی بی درنگ $T = \{T_1, T_2, \dots, T_n\}$ با مشخصات و فرضیات زیر در سیستم موجود هستند:

- هر وظیفه‌ی T_i دوره‌ای و غیرانحصاری است و توسط یک تاپل (P_i, C_i, D_i) معرفی می‌گردد،
- P_i بیانگر دوره وظیفه و D_i بیانگر موعد نسبی است و برای تمام وظایف رابطه‌ی $P_i = D_i$ برقرار است،
- C_i حداکثر تعداد سیکل مورد نیاز برای اجرای وظیفه‌ی T_i است.

جدول ۱- نمادگذاری

n	تعداد وظایف سیستم	f	فرکانس پردازنده
T_i	وظیفه T_i	f_{min}	حداقل فرکانس پردازنده
P_i	دوره وظیفه T_i	f_{max}	حداکثر فرکانس پردازنده
C_i	زمان اجرای وظیفه T_i	C	ظرفیت مخزن انرژی
D_i	موعد نسبی وظیفه T_i	$e_b(t)$	انرژی مخزن در لحظه t
$J_{i,j}$	کار لازم از وظیفه T_i	$P_h(t)$	توان قابل برداشت در لحظه t
$r_{i,j}$	زمان ترخیص $J_{i,j}$	$e_h(t_1, t_2)$	انرژی قابل برداشت در بازه $[t_1, t_2]$
$R_{ex_{i,j}}$	زمان اجرای باقی مانده از $J_{i,j}$	$P_c(t)$	توان مصرفی در لحظه t
$R_{D_{i,j}}$	موعد نسبی باقی مانده از $J_{i,j}$	$e_c(t_1, t_2)$	انرژی مصرفی در بازه $[t_1, t_2]$
H	ابردوره	L	طول برش
		slot _i	برش نام

۴- الگوریتم EAS برای زمان‌بندی آگاه از انرژی برداشتی

در این بخش به ارائه‌ی الگوریتم‌های پیشنهادی مقاله‌ی حاضر می‌پردازیم.

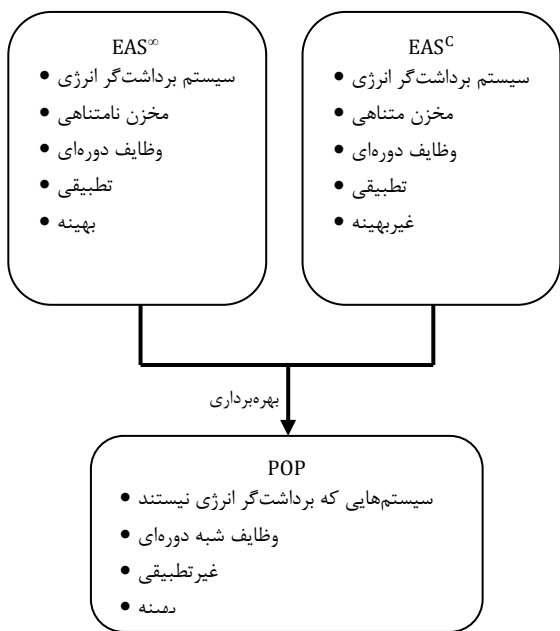
۴-۱- کلیات راه‌حل پیشنهادی

در این بخش به ارائه‌ی کلیات راه‌حل پیشنهادی برای مسأله‌ی زمان‌بندی وظایف در یک سیستم بی‌درنگ برداشت‌گر انرژی می‌پردازیم. دو الگوریتم زمان‌بندی تطبیقی به نام‌های EAS^{∞} و EAS^C برای سیستم‌های بی‌درنگ برداشت‌گر انرژی طراحی شده‌اند. EAS^{∞} یک الگوریتم بهینه برای سیستمی با وظایف دوره‌ای و ظرفیت نامحدود مخزن است. EAS^C هم تعمیمی روی الگوریتم قبلی است که برای سیستم‌های با ظرفیت محدود مخزن طراحی شده است. الگوریتم اول به دلیل داشتن مخزن بزرگتر سربرار زمانی کمتر دارد. سیستم‌های غیرمتحرک که قابلیت تامین هزینه مخزن بزرگ برای آنها فراهم باشد می‌توانند از مزایای این روش بهره ببرند. در حالی که سیستم‌های متحرک که فضای کافی برای تامین مخزن بزرگ انرژی ندارند، به‌رغم سربرار زمانی بالاتر، از الگوریتم دوم بهره می‌گیرند. همانگونه که در شکل ۲ هم نشان داده شده است، هر دو الگوریتم مطرح شده از الگوریتم POP^۱ برای به‌دست آوردن فرکانس بهینه استفاده می‌کنند. POP که در این مقاله ارائه شده است یک الگوریتم بهینه‌ی آگاه از توان برای زمان‌بندی وظایف شبه‌دوره‌ای در سیستم‌هایی است که از انرژی محیط استفاده نمی‌کنند. لیکن، بهره‌برداری از آن به‌نحوی انجام خواهد شد که برای سیستم‌های برداشت‌گر انرژی مناسب باشد. جزئیات وظایف شبه‌دوره‌ای و الگوریتم POP در بخش ۴ ارائه خواهد شد.

۴-۲- EAS^{∞} برای مخزن با ظرفیت نامحدود

اگر ظرفیت مخزن انرژی نامحدود فرض شود (لازم به ذکر است که نامحدود بودن را می‌توان به بسیار بزرگ بودن تعبیر نمود)، هیچگاه باتری سرریز نشده و کل انرژی برداشتی از محیط قابل ذخیره‌سازی و استفاده در بازه‌های زمانی بعدی است. برش $slot_i$ (به‌عنوان یک بازه‌ی زمانی به طول L تعریف می‌شود. $0 \leq i \leq H/L$) از پارامترهای طراحی است که با توجه به H که بر اساس وظایف سیستم مشخص است تعیین می‌گردد و ابردوره را تقسیم می‌کند. به این ترتیب، تعداد برش‌ها در یک ابردوره H/L است. طول L باید طوری باشد که احتمال تغییرات پیش‌بینی انرژی برداشتی در طول آن وجود داشته باشد و بر این اساس در ابتدای هر برش، بنا به تغییرات احتمالی در انرژی برداشتی نسبت به پیش‌بینی انجام شده، نیاز به بازنگری در زمان‌بندی ابردوره باشد. کلیه‌ی مراحل الگوریتم EAS در مرز این برش‌ها انجام می‌گردد.

این مراحل شامل محاسبه‌ی فرکانس پردازنده، بررسی انرژی در دسترس، و برنامه‌ریزی برای اجرای کارهاست. الگوریتم EAS^{∞} در ابتدای هر برش حداقل فرکانس مورد نیاز پردازنده برای اجرای کارهای ابردوره‌ی جاری را بر اساس باقی‌مانده‌ی زمان اجرا و زمان موعدهای کارها محاسبه می‌کند. سپس، با بررسی میزان انرژی‌های در دسترس، امکان‌پذیری بکارگیری این سطح سرعت مورد بررسی قرار می‌گیرد که در این صورت انتظار می‌رود تمامی کارها موعده خود را مشاهده نمایند و انرژی مصرفی نیز کمینه گردد. لیکن، به دلیل طبیعت تصادفی انرژی برداشتی از محیط این امکان نیز وجود دارد که در مقاطعی از زمان با کمبود انرژی مواجه شویم.

شکل ۲- نمای کلی راه‌حل پیشنهادی

بر اساس آنچه ذکر گردید، باید در ابتدای هر برش میزان انرژی قابل دسترس در طول آن برش پیش‌بینی گردد و بر اساس آن فرکانس پردازنده تعیین گردد. در شرایطی که به‌نظر برسد انرژی مورد نیاز قابل حصول است کار با زودترین موعد با فرکانس مورد انتظار اجرا خواهد شد. اگر انرژی بیشتری از محیط دریافت شد به‌سادگی و بدون نگرانی از سرریز انرژی (به دلیل ظرفیت نامحدود مخزن) می‌توان آنرا برای برش‌های بعد که احیاناً امکان برداشت کافی انرژی نیست ذخیره نمود. لیکن، در صورت کافی نبودن انرژی در دسترس در هنگام بررسی در مرز برش، کل انرژی در دسترس برای اجرای کار با زودترین موعد مورد استفاده قرار خواهد گرفت. در این شرایط انتظار می‌رود مخزن انرژی تخلیه شود. در ابتدای هر برش، روند توضیح داده شده بر اساس همین منطق تکرار می‌گردد.

این الگوریتم برای منابعی همچون خورشید مناسب به‌نظر می‌رسد. دلیل این امر این است که انرژی قابل برداشت از خورشید در طول روز زیاد بوده و در شب ناچیز است. لذا یک راه معقول ذخیره‌ی تمام انرژی اضافه در طول روز برای استفاده در طول شب خواهد بود. الگوریتم EAS^{∞} که در ابتدای هر ابردوره اجرا می‌شود در شکل ۳ نشان داده شده است.

توضیح الگوریتم: در ابتدا مجموعه‌ی کارهای قابل اجرا در طول یک ابردوره و تعداد برش‌های آن ابردوره (حاصل تقسیم طول ابردوره به طول برش) تعیین می‌شوند. از خط ۴ رویه‌ی اصلی الگوریتم زمان‌بندی آغاز می‌شود. خط ۸ نقض موعد کارهای مجموعه‌ی J را بررسی می‌کند: به این صورت که اگر موعد نسبی باقی‌مانده برای یک کار از زمان اجرای باقی‌مانده‌ی آن کار کمتر است به معنای از دست رفتن موعد کار J_i خواهد بود. خط ۱۰ در صورت اتمام کار با زودترین موعد آن را از مجموعه کارهای سیستم خارج می‌کند. در خط ۱۲ با استفاده از فراخوانی $POP(J)$ حداقل فرکانس مورد نیاز پردازنده محاسبه می‌شود: این فراخوانی بر مبنای باقی‌مانده‌ی سیکل‌های قابل اجرا و باقی‌مانده‌ی موعد نسبی کل کارهای ابردوره، در برش جاری فرکانس کمینه را محاسبه می‌کند. جزئیات بیشتر این تابع در بخش ۴ ارائه می‌گردد.

خط ۱۳ کار با زودترین موعد را پیدا می‌کند و خط ۱۴ کمترین فرکانس لازم برای اتمام پیش از موعد آن را محاسبه می‌نماید. در صورت عدم تامین انرژی مورد نیاز این کار تا قبل از موعد آن، انرژی مصرفی آن کار هدر می‌رود و لذا بهتر است این کار دور انداخته شود. در ضمن، اگر فرکانس محاسبه شده توسط $POP(J)$

قضیه: EAS^∞ یک الگوریتم بهینه است، به این معنا که با پیش‌بینی دقیق انرژی برداشت شده و در صورت امکان زمان‌بندی کارها با انرژی در دسترس، به‌طور یقین یک زمان‌بندی ممکن ارائه می‌کند.

اثبات: در ابتدا فرض می‌کنیم که الگوریتم POP یک الگوریتم بهینه است که این امر در بخش ۴ اثبات می‌گردد. لذا، در هر بازه‌ی زمانی می‌توان با بهره‌گیری از الگوریتم POP حداقل انرژی مورد نیاز برای مشاهده‌ی کلیه‌ی موعدهای ممکن را محاسبه نمود. از آنجا که ظرفیت مخزن انرژی نامحدود است، انرژی اضافه برای بازه‌های زمانی که کمبود دریافت انرژی وجود دارد ذخیره می‌گردد و در هر بازه‌ی زمانی امکان استفاده از کل انرژی موجود فراهم است. بنابراین، با لحاظ نمودن مفروضات صورت قضیه هیچگاه با کمبود انرژی و زمان مواجه نخواهیم شد و الگوریتم بهینه است.

۴-۳- EAS^C برای مخزن با ظرفیت محدود

در شرایطی که ظرفیت مخزن محدود باشد امکان سرریز انرژی وجود خواهد داشت. این اتفاق در شرایطی رخ می‌دهد که مجموع انرژی موجود در مخزن و انرژی برداشت شده از محیط با احتساب انرژی مصرفی توسط پردازنده از ظرفیت مخزن بیشتر باشد. هدف اصلی الگوریتم EAS^C کمینه کردن میزان هدررفت انرژی است.

همان‌طور که پیش‌تر نیز ذکر شد، هدف اصلی EAS^∞ کمینه کردن انرژی مصرفی در حین مشاهده‌ی تمام موعدهای ممکن و ذخیره‌ی هر چه بیشتر انرژی برداشتی در مخزن انرژی در راستای اجرای کارهای آتی است. لیکن، مصرف کمینه‌ی انرژی برای سیستمی با ظرفیت محدود مخزن لزوماً تصمیم بهینه نخواهد بود. از طرف دیگر، در مواقعی که مخزن انرژی پر است، مصرف کمینه‌ی انرژی ممکن است منجر به هدر رفتن انرژی برداشتی از محیط شود. لذا، هدف تطابق الگوی مصرف انرژی با الگوی برداشت انرژی در راستای استفاده‌ی کارآمد از انرژی در دسترس است. برای این کار، ما به تخمین بازه‌های زمانی می‌پردازیم که انرژی قابل ذخیره‌سازی از ظرفیت مخزن بیشتر است. سپس، از انرژی که امکان هدر رفتن دارد در برش‌های زودتر و برای اجرای کارهای بیشتر استفاده می‌گردد. در واقع EAS^C مصالحه‌ای بین صرفه‌جویی در انرژی و زمان مصرفی انجام می‌دهد.

در ادامه با بکارگیری الگوریتم ارائه شده در شکل ۳، الگوریتم مربوط به مخزن با ظرفیت محدود را ارائه می‌کنیم. در شکل ۴، با شروع از برش جاری و در نظر گرفتن انرژی در دسترس و انرژی مورد نیاز هر برش، در یک فرآیند تکراری پیش می‌رویم تا برش $slot_k$ که در آن مخزن پر می‌شود شناسایی گردد. سپس در خط ۸ انرژی اضافی بین برش‌های $\{slot_{s_1}, \dots, slot_k\}$ توزیع می‌گردد. با فراخوانی الگوریتم ارائه شده در شکل ۴ قبل از خط ۱۵ شکل ۳، انرژی اضافه‌ی مربوط به برش فعال جاری شناسایی می‌شود و فرکانس به‌دست آمده در خط ۱۲ شکل ۳ به‌هنگام می‌گردد.

با استفاده از این انرژی اضافه‌ی توزیع شده می‌توان کارهای بیشتری را در هر کدام از این برش‌ها اجرا نمود. بنابراین، کارها نسبت به الگوریتم شکل ۳ زودتر تمام می‌شوند. به این ترتیب برای کارهای بعدی زمان آزاد بیشتری خواهیم داشت و در واقع در اینجا به‌جای صرفه‌جویی در انرژی، در مصرف زمان صرفه‌جویی کرده‌ایم. تابع $distributeExtraEnergy()$ سعی در توزیع هم‌وزن انرژی اضافه با ملاحظات زیر خواهد داشت:

۱. میزان انرژی تخصیص داده شده به برش $slot_i$ حداکثر برابر با میزان انرژی مورد نیاز برای اجرای مجموع سیکل‌های باقی‌مانده از کارهای ترخیص شده تا شروع این برش است،

بزرگتر از ۱ باشد به معنای حضور سیستم در وضعیت اضافه‌بار بوده و لذا با یک تصمیم‌گیری حریصانه آن کار مطابق خط ۱۶ دور انداخته می‌شود. پس از انجام بررسی‌های مربوط به کمبود انرژی و زمان در خط ۱۵، در صورت وجود کمبود در هر کدام از آن‌ها با بازگشت به خط ۱۲ مجدداً فرکانس محاسبه خواهد شد.

Algorithm 1 = EAS^∞

```

1.  $T = \{T_i: (C_i, P_i) | 1 \leq i \leq n\}$ 
2.  $J = \left\{ J_{i,j}: (r_{i,j}, R_{ex_{i,j}}, R_{D_{i,j}}) \mid 1 \leq i \leq n, 1 \leq j \leq \frac{H}{P_i} \right\}$ 
3.  $epochsNumber = H/L$  //number of slots in a hyperperiod
4. for  $i = 0$  to  $epochsNumber - 1$ 
5.   for all  $J_{i,j} \in J$  // check all jobs in job set to determine job deadline violation or job completion
6.     if  $R_{D_{i,j}} = 0$  and  $R_{ex_{i,j}} > 0$  then
7.        $J_{i,j}$  violates its deadline
8.     elseif  $R_{D_{i,j}} > 0$  and  $R_{ex_{i,j}} = 0$  then
9.       remove  $J_{i,j}$  from  $J$ 
10.    endifor
11.    $f = POP(J)$  // calculate the best frequency for the current job set.
12.    $J_{ED} = \arg(\min_{J_{i,j} \in J} (R_{D_{i,j}}))$  // earliest deadline job
13.    $f_{ED} = \frac{R_{ex_{ED}}}{R_{D_{ED}}}$  //minimum required frequency for earliest deadline job to be completed before its deadline
14.   if  $Pow(f_{ED}) \times R_{D_{ED}} > e_b(i \times L) + e_h(i \times L, i \times L + R_{D_{ED}})$  or  $(f > 1)$ 
15.     then
16.       remove the earliest deadline job from job set and return to line 12
17.     if  $Pow(f) \times L > e_b(i \times L) + e_h(i \times L, (i + 1) \times L)$ 
18.       // If we don't have enough energy to work with frequency  $f$ , we need to calculate a new frequency corresponding to the available energy
19.       then
20.          $f =$  maximum frequency that can be obtained from  $e_b(i \times L) + e_h(i \times L, (i + 1) \times L)$  amount of energy
21.       endif
22.        $R_{ex_{ED}} -= f \times L$  //update the remaining execution cycle of earliest deadline job
23.       for  $J_{i,j} \in J$  // update the remaining relative deadline of released jobs
24.         if  $r_{i,j} \leq i \times L$  then  $R_{D_{i,j}} -= L$ 
25.       endfor
26.       Set the timer to expire at  $((i + 1) \times L)$  and sleep
27.   endfor

```

شکل ۳- الگوریتم EAS^∞

سپس، از خط ۱۷ تا ۱۹، انرژی در دسترس در برش $slot_i$ مورد بررسی قرار می‌گیرد. مجموع مقادیر $e_b(i \times L)$ و $e_h(i \times L, (i + 1) \times L)$ بیانگر کل انرژی مورد انتظار در $slot_i$ خواهد بود. اگر میزان انرژی در دسترس از انرژی مورد نیاز کمتر باشد در خط ۱۸ فرکانس جدید متناظر با آن محاسبه خواهد شد. در خط ۲۰ از زمان بند هم محاسبه مربوط به کار با زودترین موعد با فرکانس f انجام شده و مقدار باقی‌مانده‌ی سیکل‌های اجرای آن پس از برش جاری ثبت می‌گردند. در خطوط ۲۱ الی ۲۳ نیز تمام کارهای مجموعه‌ی [مورد بررسی قرار گرفته و موعد کلیه‌ی کارهای ترخیص شده برای لحظه‌ی انتهای برش جاری به‌هنگام می‌شوند. یک تایمر وظیفه‌ی فعال نمودن زمان‌بند در مرز برش‌ها را بر عهده خواهد داشت که در خط ۲۴ مقداردهی شده و پس از آن، الگوریتم زمان‌بندی تا ابتدای برش بعد غیرفعال می‌شود. این الگوریتم در هر ابردوره تکرار می‌گردد.

در ضمن، یک بازه ی زمانی با $I_i = \{[s_i, e_i], f_i, j_i\}$ نمایش داده می شود که $I = \{I_i\}$ ، $s_i < e_i$ و $s_i, e_i \in P$ نیز مجموعه ی تمام بازه های قابل تعریف است. فرکانس f_i برای یک بازه ی I_i حداقل فرکانس مورد نیاز پردازنده برای اتمام کارهای ترخیص شده درون آن بازه است که باید قبل از اتمام بازه به پایان برسند. I_i نیز زیرمجموعه ای از J است که زمان ترخیص آن ها بزرگتر یا مساوی s_i و موعد آن ها کوچکتر یا مساوی e_i است. $|I_i| = e_i - s_i$ هم نیز طول بازه را نشان می دهد که بر این اساس خواهیم داشت:

$$f_i = \frac{\sum_{j_k \in J_i} R_{ex_k}}{|I_i|} \quad (5)$$

تعریف دیگری بنام بازه ی بحرانی نیز برای به دست آوردن زمان بندی با حداقل انرژی مصرفی برای یک مجموعه کار ارائه می شود. یک بازه ی بحرانی I_i بازه ای است که در هر زمان بندی بهینه برای مجموعه ی J باید گروهی از کارها در آن بازه در فرکانس حداکثر و ثابت f_i زمان بندی شوند. بنا به الگوریتم LPEDF، در ابتدا، یک بازه ی بحرانی I_i شناسایی می شود، سپس، کارهای بحرانی در فرکانس f_i در این بازه زمان بندی می شوند، بعد از آن، یک مساله کوچکتر برای کارهای باقی مانده تعریف می شود، و همین روند به صورت بازگشتی ادامه می یابد.

در ادامه اثبات می شود که برای پیدا کردن یک بازه ی بحرانی در یک زمان بندی بهینه برای وظایف شبه دوره ای، کافی است به دنبال بازه هایی بگردیم که زمان آغاز آن ها با زمان آغاز بازه ی زمان بندی یکسان باشد. جزئیات الگوریتم POP در شکل ۵ ارائه شده است.

توضیح الگوریتم: این الگوریتم یک مجموعه کار J را که باید در بازه ی زمانی $[S, E]$ و S به ترتیب زمان های آغاز و پایان بازه ی زمان بندی هستند اجرا شوند به عنوان ورودی دریافت کرده و یک زمان بندی با قابلیت اجرای به هنگام تمام کارها و مصرف کمینه ی انرژی برمی گرداند.

Algorithm 3: Schedule = POP ($J, [S, E]$)
 1. **Input:** the job set J and scheduling interval $[S, E]$
 2. **Output:** optimal schedule
 3. **while** ($J \neq \emptyset$) **do**
 4. $I =$ the set of all possible intervals in $[S, E]$
 5. $I_s = \{I_i \in I \mid s_i = S\}$
 6. $I_c = \arg(\max_{I_i \in I_s} (f_i))$
 7. Remove all jobs J_c from J
 8. Add I_c to the previous *Schedule*
 9. **for** $p_i \in P$ where $p_i > s_c$ **do**
 10. **if** $p_i \leq e_c$ **then** $p_i = s_c$
 11. **else** $p_i = p_i - |I_c|$ **end if**
 12. **endfor**
 13. **endwhile**
 14. **return** *Schedule*

شکل ۵- الگوریتم POP

خط ۵، مجموعه ی I_s را معرفی می کند که اعضای آن بازه های با زمان آغاز برابر با زمان آغاز زمان بندی هستند. ایده ی اصلی، استفاده از یک روش تکراری برای شناسایی بازه های بحرانی موجود در I_s (خط ۶)، زمان بندی آن بازه های بحرانی (خطوط ۷ و ۸) و حذف آن ها از مجموعه ی کارها (خطوط ۹ تا ۱۲) است. در پایان نیز خط ۱۴ زمان بندی بهینه مورد استفاده در الگوریتم شکل ۳ را برمی گرداند.

لم ۱ (اثبات بهینه بودن الگوریتم POP): برای پیدا کردن بازه ی بحرانی از بین تمام بازه های ممکن کافی است بازه های با زمان آغاز S را جستجو کنیم. بنابراین

۲. حداکثر انرژی تخصیص داده شده به برش $slot_i$ برابر با پیش بینی انجام شده برای انرژی موجود در این برش است.

Algorithm 2: EAS^C (k)

1. **Input:** $k =$ index of active slot
 2. $c = e_b(k \times L)$ // stored energy in the storage at the start time of $slot_k$
 3. $si = k$ // start index k is saved in a temporary variable si
 4. **Do**
 5. $c = c + e_n(k \times L, (k + 1) \times L) - Pow(f) \times L$
 // Check $slot_k$ available energy in the storage
 6. $k = k + 1$
 7. **While** ($c \leq C$) //continue until storage is not full
 8. *distributeExtraEnergy* ($c - C, \{slot_{si}, \dots, slot_k\}$)

شکل ۴- الگوریتم EAS^C

۵- یک الگوریتم زمان بندی با مصرف بهینه انرژی برای وظایف شبه دوره ای

در این بخش، پس از معرفی رده ای از وظایف به نام وظایف شبه دوره ای، یک الگوریتم زمان بندی برای مصرف بهینه ی انرژی توسط این وظایف ارائه می شود. دو خصوصیت مهم برای وظایف شبه دوره ای متصور است: یکی اینکه لحظه ترخیص کار اول یک وظیفه لزوماً لحظه ی صفر نیست، و دوم اینکه کار اول یک وظیفه دارای بهره وری (حاصل تقسیم زمان اجرای باقی مانده به موعد نسبی باقی مانده) بزرگتری نسبت به سایر کارهای آن وظیفه است.

دلیل تعریف وظایف شبه دوره ای این است که مدل وظایف سیستم مورد بحث در این مقاله دوره ای است، لیکن ممکن است با گذشت زمان به مدل شبه دوره ای تغییر ماهیت دهند. در ابتدای هر ابردوره (برابر با ابتدای $slot_0$) تمام وظایف دوره ای هستند. لذا، می توان با استفاده از الگوریتم زمان بندی DVFS کلاسیک برای وظایف دوره ای T [6]، فرکانس بهینه را به صورت زیر محاسبه نمود:

$$f = \sum_{T_k \in T} C_k / P_k \quad (3)$$

در صورتیکه وظایف قابل زمان بندی باشند، به سادگی می توان یک فرکانس بهینه برای کل ابردوره محاسبه نمود تا انرژی مصرفی کمینه گردد. لیکن ممکن است به دلیل غیرقطعی بودن پیش بینی میزان انرژی برداشتی و کمبود انرژی در یک برش $slot_i$ امکان بکارگیری فرکانس ابتدایی تعیین شده در آن برش وجود نداشته باشد. در این شرایط باید تمام انرژی موجود در آن برش را با فرکانسی پایین تر از فرکانس بهینه مصرف نمود. بنابراین، از آنجا که موفق به اجرای میزان کار مورد انتظار در برش $slot_i$ نشده ایم، ادامه کار در برش $slot_{i+1}$ با فرکانس بهینه ی برش قبل منجر به رعایت مواعدها نخواهد شد و باید فرکانس بهینه ی برش جدید را مجدداً محاسبه نماییم. به این ترتیب وظایف از حالت دوره ای به شبه دوره ای تبدیل می شوند.

در ادامه، با استفاده از ایده ی الگوریتم LPEDF [۱۵]، یک الگوریتم زمان بندی برای وظایف شبه دوره ای ارائه می کنیم. در ابتدا برخی نمادگذاری های مورد نیاز را معرفی می نماییم. مجموعه ی P شامل زمان های ترخیص و موعد برای n کار مجموعه ی J در کنار زمان های آغاز (S) و اتمام (E) بازه ی زمان بندی است که به این ترتیب حداکثر $2n + 2$ عنصر خواهد داشت:

$$P = \{S, r_1, r_1 + R_{D1}, r_2, r_2 + R_{D2}, \dots, r_n, r_n + R_{Dn}, E\} \quad (4)$$

جدول ۲- فرکانس‌ها و توان مصرفی پردازنده‌ی Intel Xscale [21]

Frequency (MHz)	Power Consumption (mW)
150	80
400	400
600	1000
800	2000
1000	3200

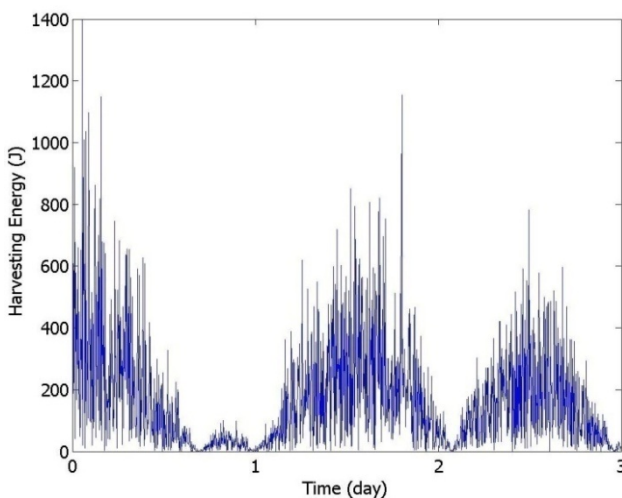
تعداد ۱۰۰ مجموعه وظیفه با بهره‌وری‌های مختلف پردازنده از ۰.۱ تا ۱.۰ با گام‌های ۰.۱ در نظر گرفته شده‌اند. هر مجموعه از وظایف بین ۵ تا ۱۵ وظیفه دارد که دوره‌ی آن‌ها بصورت تصادفی از مجموعه‌ی $\{10, 20, \dots, 100\}$ انتخاب شده است. بیشترین سیکل مورد نیاز برای هر وظیفه نیز بصورت تصادفی و بر اساس بهره‌وری پردازنده انتخاب می‌شود. برای انرژی برداشتی از محیط $(e_h(t))$ نیز یک الگوی تصادفی بر اساس [۱۰] و به شرح زیر مورد استفاده قرار گرفته است:

$$e_h(t) = \left[100 \times N(t) \times \cos\left(\frac{t}{70\pi}\right) \times \cos\left(\frac{t}{100\pi}\right) \right] \quad (9)$$

که $N(t)$ یک متغیر تصادفی با توزیع نرمال با میانگین صفر و واریانس ۱ است. شکل ۶ رفتار تواما تصادفی و دوره‌ی انرژی برداشتی از محیط را نشان می‌دهد که منظور از رفتار دوره‌ی شبیه‌سازی انرژی خورشید در شبانه‌روز است. در انجام آزمایشات، الگوریتم‌های EAS^∞ و EAS^C با سه الگوریتم زمان‌بندی زیر مورد مقایسه قرار گرفته‌اند:

۱- EDF که کارها را با حداکثر فرکانس اجرا می‌کند و در زمان‌های نبود انرژی یا کار آماده، پردازنده را به حالت آماده‌به‌کار می‌برد،
 ۲- staticEDF [۶] که یک الگوریتم زمان‌بندی مبتنی بر DVFS برای وظایف دوره‌ی است،

۳- EA-DVFS [۷] که یک الگوریتم انرژی-آگاه مبتنی بر DVFS برای سیستم‌های برداشت گر انرژی است. این الگوریتم در صورت وجود انرژی ذخیره‌شده‌ی کافی، پردازنده را با حداکثر سرعت به کار می‌اندازد که بر اساس انرژی موجود در سیستم برای هر کار یک زمان شروع محاسبه می‌کند.

شکل ۶- الگوی تصادفی انرژی برداشتی $e_h(t)$

شکل ۷ بر اساس میزان انرژی برداشتی در طول شبانه‌روز $(\overline{e_h(t)})$ درصد کارهایی را نشان می‌دهد که موعد خود را از دست می‌دهند. در این آزمایش برای الگوریتم با مخزن محدود، $C = 100$ kJ و بهره‌وری پردازنده برابر با ۰.۷ در نظر

الگوریتم POP بازه‌ی بحرانی و فرکانس بهینه را برای برش آتی مجموعه کار [] با خاصیت $n = ||\theta||$ با پیچیدگی $\theta(n)$ پیدا می‌کند.

اثبات: در ابتدای ابردوره وظایف دوره‌ی هستند و فرکانس بهینه برابر است با:

$$f_0 = \sum_{T_k \in T} C_k / P_k \quad (6)$$

بنابراین، زمان‌بندی بهینه برای کل ابردوره عبارتست از:

$$S = \{([S, E], f_0, J)\} \quad (7)$$

فرض کنید زمان‌بند در لحظه‌ی صفر کار خود را آغاز کرده باشد و در لحظه‌ی $t = i \times L$ مجموعه‌ی تمام بازه‌های ممکن $R_t = \{[t_i, ([s_{t,i}, e_{t,i}], f_{t,i}, J_{t,i})] | 0 \leq i \leq m_t\}$ تعداد بازه‌های ممکن از لحظه‌ی t تا انتهای ابردوره باشد. با در نظر گرفتن $R_0 = \{[0, i, ([s_{0,i}, e_{0,i}], f_{0,i}, J_{0,i})] | 0 \leq i \leq m_0\}$ به عنوان مجموعه‌ی تمام بازه‌های ممکن در بازه‌ی $[0, H]$ ، با استفاده از (7) می‌توان به این جمع بندی رسید که $[0, H]$ یک بازه‌ی بحرانی است و بیشترین فرکانس را داراست. بنابراین، نامساوی زیر برقرار خواهد بود:

$$f_{0,1}, f_{0,2}, \dots, f_{0,m_0} \leq f_0 \quad (8)$$

اگر بخواهیم از فرکانس f_0 در برش $slot_0$ استفاده کنیم، دو حالت پیش می‌آید:

۱. $Pow(f_0) \times L \leq e_b(t) + e_h(t, t+L)$ یا
۲. $Pow(f_0) \times L > e_b(t) + e_h(t, t+L)$

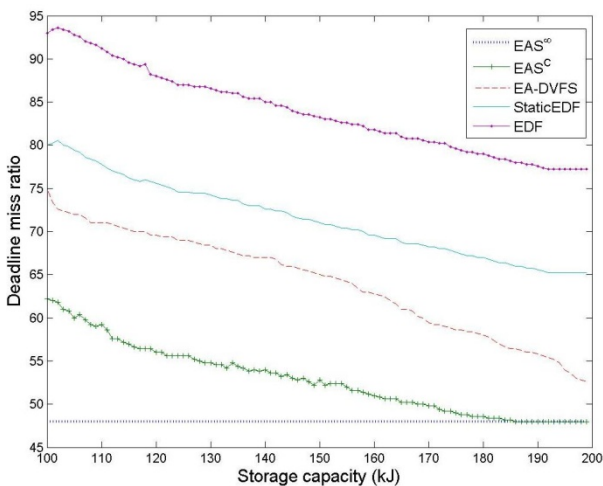
در حالت اول با فرکانس f_0 کار می‌کنیم و بنابراین نیازی به محاسبه‌ی فرکانس بهینه در برش $slot_1$ نخواهد بود. لیکن، در حالت دوم باید بازه‌ی بحرانی و فرکانس بهینه را مجدداً محاسبه نمود. فرض کنیم $R_1 = \{[1, i, ([s_{1,i}, e_{1,i}], f_{1,i}, J_{1,i})] | 0 \leq i \leq m_1\}$ ممکن در برش $slot_1$ باشد. در ضمن، مجموعه‌ی بازه‌های مشترک R_0 و R_1 را با R_c نمایش می‌دهیم. بازه‌هایی که در R_1 موجود هستند ولی در R_c نیستند، در آغاز برش $slot_1$ شروع می‌شوند. از آنجا که در برش $slot_0$ سیستم با فرکانس f_0 کار نکرده است، واضح است که این بازه‌ها فرکانسی بیش از f_0 خواهند داشت. از آنجا که تمام بازه‌های R_c فرکانسی کمتر از f_0 دارند، هیچ بازه‌ی بحرانی در R_c پیدا نخواهد شد. بنابراین کافی است به جستجو در $R_1 - R_c$ بپردازیم. به عبارت دیگر کافی است فقط بازه‌هایی بررسی شوند که زمان آغاز آن‌ها همان زمان آغاز کل بازه‌ی زمان‌بندی است. همین اثبات برای تمام برش‌های $slot_i$ قابل بیان خواهد بود و به این ترتیب محاسبه پیچیدگی زمانی $\theta(n)$ بسادگی انجام می‌گردد.

۶- نتایج شبیه‌سازی

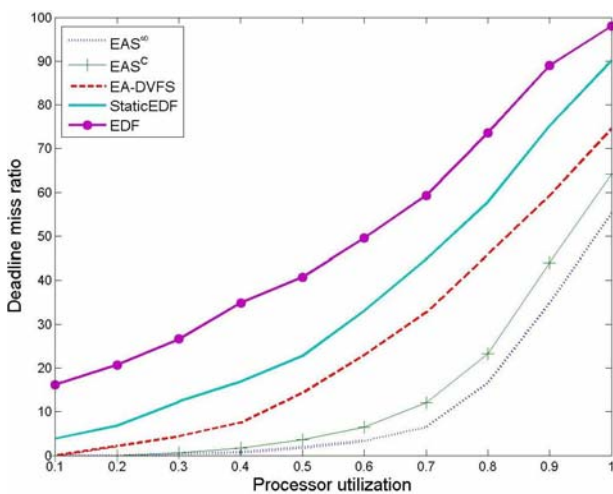
در این بخش به ارائه‌ی برخی آزمایش‌ها برای تعیین میزان کارآمدی الگوریتم‌های پیشنهادی می‌پردازیم. برای این منظور یک پردازنده‌ی مجهز به DVFS از خانواده‌ی Intel XScale با پنج سطح سرعت در نظر می‌گیریم. مشخصات مورد نیاز از این پردازنده در جدول ۲ نشان داده شده‌اند.

آزمایش دوم به مقایسه میزبان موعدها از دست رفته های الگوریتم ها در ظرفیت های مختلف مخزن انرژی می پردازد. در این آزمایش ها $e_b(0) = 0$ ، $e_h(t) = 500 \text{ kJ}$ بهره وری ۰.۷ برای پردازنده مفروض هستند. همانطور که شکل ۸ نشان می دهد، با افزایش ظرفیت مخزن، میزان موعدها از دست رفته در کلیه الگوریتم ها کاهش می یابد. به دلیل عدم وابستگی EAS^∞ به ظرفیت مخزن، میزان موعدها از دست رفته برای آن به طور ثابت ۴۸٪ است. میزان موعدهای از دست رفته توسط EAS^C نیز در ظرفیت مخزن $C = 186 \text{ kJ}$ به ۴۸٪ همگرا می شود. به عبارت دیگر، مخزنی با این ظرفیت تقریباً بسیار مناسبی از مخزن نامحدود برای تنظیمات این آزمایش است. همان طور که در این شکل نیز مشاهده می گردد، در ظرفیت های پایین تر برای مخزن که امکان سرریز مخزن بیشتر است، بهبود EAS^C نسبت به EA-DVFS مشهودتر است که دلیل این امر نیز توجه الگوریتم پیشنهادی به جلوگیری از هدررفت انرژی ناشی از سرریز مخزن و صرفه جویی در زمان اجرای کارهاست.

شکل ۹ نیز رفتار این الگوریتم ها در بهره وری های مختلف پردازنده را برای مفروضات $e_b(0) = 50 \text{ kJ}$ ، $e_h(t) = 500 \text{ kJ}$ و $C = 100 \text{ kJ}$ نشان می دهد. همان گونه که دیده می شود، در بهره وری های بالاتر پردازنده درصد موعدهای از دست رفته به یکدیگر نزدیک می شوند. لیکن، مشابه آزمایشات قبلی، الگوریتم های پیشنهادی در این مقاله رفتار مطلوب تری از خود نشان می دهند.

شکل ۸- مقایسه درصد موعدهای از دست رفته در ظرفیت های مختلف مخزن

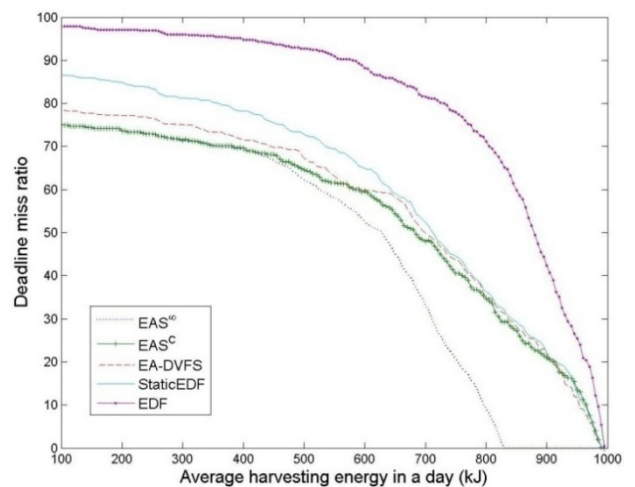
شکل ۹- مقایسه درصد موعدهای از دست رفته در بهره وری های مختلف پردازنده

گرفته شده است. در ضمن، مقدار اولیه انرژی ذخیره شده در باتری نیز $e_b(0) = 100 \text{ kJ}$ است. همانطور که در شکل ۷ دیده می شود، هر دو الگوریتم EAS^∞ و EAS^C بهتر از الگوریتم های EDF، staticEDF و EA-DVFS عمل می کنند. از آنجا که الگوریتم های EDF و staticEDF برای سیستم های برداشت گر انرژی با خاصیت تصادفی انرژی برداشتی طراحی نشده اند، بیش از دیگر الگوریتم ها موعدها از دست می دهند. در ضمن، دلایل عملکرد ضعیف تر EA-DVFS نسبت به الگوریتم های پیشنهادی در این مقاله به شرح زیر است:

- EA-DVFS برای کارهای با زمان ترخیص دلخواه طراحی شده است و قادر نیست بهینه سازی های الگوریتم های پیشنهادی این مقاله برای وظایف دوره ای را انجام دهد.
- الگوریتم های زمان بندی مبتنی بر DVFS به طور مرسوم از باقی مانده های زمان اجرا و موعدها تمام کارهای ترخیص شده تا لحظه تصمیم گیری برای انتخاب فرکانس استفاده می کنند. الگوریتم EA-DVFS فقط فرکانس حداقل برای کار با زودترین موعدها را محاسبه می کند به طوریکه ممکن است تمام انرژی موجود تا موعدها همین کار تخلیه گردد. لیکن، مصرف کمینه انرژی برای پرولویت ترین کار ممکن است به کم شدن زمان در دسترس برای سایر کارها و بنابراین از دست رفتن موعدها آن ها منجر شود.

این در حالی است که الگوریتم های پیشنهادی ما از تمام اطلاعات کارهای ابردوره برای پیدا کردن بهترین فرکانس استفاده می کنند. به عبارت دیگر، همان طور که در شکل ۷ قابل مشاهده است، در شرایط زیاد بودن انرژی برداشتی کارایی این الگوریتم ها تفاوت چندانی با هم ندارند. لیکن، در شرایطی که انرژی برداشتی در طول شبانه روز چندان زیاد نیست، میزان بهبود الگوریتم EAS^C نیز در کنار EAS^∞ قابل ملاحظه است.

دلیل این امر بدین شرح است که EAS^C در شرایط سرریز شدن مخزن با افزایش سرعت (عدم صرفه جویی در انرژی)، در زمان صرفه جویی ایجاد می کند: بدین ترتیب در حالی که از انرژی برداشتی بهتر بهره برداری می نماید، کارها را نیز در زمان کوتاه تری خاتمه می دهد و با ایجاد لختی بیشتر، امکان بهره گیری از DVFS برای اجرای سایر کارها با سرعت کمتر و مشاهده موعدها آنها را در شرایطی که در برش های آبی انرژی برداشتی کمتر از پیش بینی باشد فراهم می کند. حال آنکه الگوریتم هایی مثل EA-DVFS از این قابلیت برخوردار نیستند و صرفاً به صرفه جویی انرژی می پردازند و در شرایط سرریز مخزن، انرژی برداشتی را هدر می دهند.

شکل ۷- مقایسه درصد موعدهای از دست رفته در سطوح مختلف انرژی برداشتی

۷- نتیجه گیری

International Symposium on Modeling and Optimization in Mobile, Ad Hoc, and Wireless Networks, pp. 125-134, 2008.

[10] C. Moser, D. Brunelli, L. Thiele, and L. Benini, "Real-time scheduling for energy harvesting sensor nodes," *Real-Time Systems*, vol. 37, pp. 233-260, 2007.

[11] A. Kansal, D. Potter, and M. B. Srivastava, "Performance aware tasking for environmentally powered sensor networks," *Proceedings of the joint international conference on Measurement and modeling of computer systems*, pp. 223-234, 2004.

[12] C. Bergonzini, D. Brunelli, and L. Benini, "algorithms for harvested energy prediction in batteryless wireless sensor networks," *IWASI 2009. 3rd International Workshop on Advances in sensors and Interfaces*, pp.144-149, 2009.

[13] C. Moser, L. Thiele, D. Brunelli, and L. Benini, "Adaptive power management in energy harvesting systems," *Proceedings of the conference on Design, automation and test in Europe*, pp. 773-778, 2007.

[14] A. Kansal, J. Hsu, S. Zahedi, and M.B. Srivastava, "Power management in energy harvesting sensor networks," *ACM Transactions on Embedded Computing Systems (TECS)*, vol. 6, pp. 32-66, 2007.

[15] F. Yao, A. Demers, and S. Shenker, "A scheduling model for reduced CPU energy," *Proceedings of the 36th Annual Symposium on Foundations of Computer Science*, pp. 374-382, 1995.

[16] X. Zhong, and C. Z. Xu, "Energy-aware modeling and scheduling for dynamic voltage scaling with statistical real-time guarantee," *IEEE Transactions on computers*, vol. 56, no. 3, pp. 358-372, 2007.

[17] C. Rusu, R. Melhem, and D. Mossé, "Multi-version scheduling in rechargeable energy-aware real-time systems," *Journal of Embedded Computing*, vol. 1, pp. 271-283, 2005.

[18] A. Allavena, and D. Mossé, "Scheduling of frame-based embedded systems with rechargeable batteries," *Workshop on power management for real-time and embedded systems (in conjunction with RTAS 2001)*, 2001.

[19] S. Liu, J. Lu, Q. Wu, and Q. Qiu, "load-matching adaptive task scheduling for energy efficiency in energy harvesting real-time embedded systems," *ACM/IEEE International Symposium on Low-Power Electronics and Design (ISLPED)*, pp. 325-330, 2010.

[20] S. Liu, J. Lu, Q. Wu, and Q. Qiu, "Harvesting-aware power management for real-time systems with renewable energy," *IEEE Transactions on Very Large Scale Integration (VLSI) Systems*, pp. 1473-1486, 2012.

[21] D. Zhu, N. AbouGhazaleh, D. Mosse, and R. Melhem, "power aware scheduling for and/or graphs in multi-processor real-time system," *IEEE Transactions on Parallel and Distributed Systems*, vol. 15, no. 9, pp. 849-864, 2004.

در این مقاله دو الگوریتم زمان بندی برای سیستم های بی درنگ برداشت گر انرژی از محیط ارائه گردید: یکی برای مخزن با ظرفیت نامحدود و دیگری برای مخزن با ظرفیت محدود. در شرایط دارا بودن امکان پیش بینی دقیق انرژی برداشتی، بهینه بودن الگوریتم اول اثبات گردید. در ضمن نشان داده شد در شرایطی که امکان تامین مخزن بزرگ انرژی وجود نداشته باشد، الگوریتم دوم قادر است با جلوگیری از سرریز انرژی در میزان زمان مصرفی صرفه جویی کند. نتایج شبیه سازی ها حاکی از برتری الگوریتم های پیشنهادی نسبت به EDF، staticEDF، و EA-DVFS برای مقادیر مختلف ظرفیت مخزن انرژی، بهره وری پردازنده، و انرژی برداشتی است.

مراجع

[1] J. A. Paradiso, and T. Starner, "Energy scavenging for mobile and wireless electronics," *IEEE Pervasive computing*, vol. 4, no. 1, pp. 18-27, 2005.

[2] K. Lin, J. Yu, J. Hsu, S. Zahedi, D. Lee, J. Friedman, A. Kansal, V. Raghunathan, and M. Srivastava, "Heliomote: enabling long-lived sensor networks through solar energy harvesting," *Proceedings of the 3rd international conference on Embedded networked sensor systems*, pp. 309-317, 2005.

[3] H. Dubois-Ferrière, L. Fabre, R. Meier, and P. Metrailler, "TinyNode: a comprehensive platform for wireless sensor network applications," *Proceedings of the 5th international conference on Information processing in sensor networks*, pp. 358-365, 2006.

[4] C. Moser, L. Thiele, D. Brunelli, and L. Benini, "adaptive power management for environmentally powered systems," *IEEE Transactions on Computers*, vol. 59, no.4, pp.478-491, 2010.

[5] S. Roundy, D. Steingart, L. Frechette, P. Wright, and J. Rabaey, "Power sources for wireless sensor networks," *Wireless Sensor Networks*, pp. 1-17, 2004.

[6] P. Pillai, and K. G. Shin, "Real-time dynamic voltage scaling for low-power embedded operating systems," *Proceedings of the eighteenth ACM symposium on Operating systems principles*, vol. 35, no. 5, pp. 89-102, 2001.

[7] S. Liu, Q. Qiu, and Q. Wu, "Energy aware dynamic voltage and frequency selection for real-time systems with energy harvesting," *Proceedings of the conference on Design, automation and test in Europe*, pp. 236-241, 2008.

[8] J. Recas, C. Bergonzini, D. Atienza, and T. S. Rosing, "Prediction and management in energy harvested wireless sensor nodes," *Proceedings of the 1st international conference on Wireless communication*, pp. 6-10, 2009.

[9] A. E. Susu, A. Acquaviva, D. Atienza, and G. De Micheli, "Stochastic modeling and analysis for environmentally powered wireless sensor nodes," *6th*

ضمیمه ی الف

واژه نامه

Feasible Schedule	زمان بندی ممکن	Hyperperiod	ابردوره
Slack	لختی	Overload	اضافه بار
Sporadic	پراکنده	Harvesting Energy-Aware	آگاه از انرژی برداشتی
Deadline	موعد	Hard Real-Time	بی درنگ سخت
Harvesting Energy-Unaware	ناآگاه از انرژی برداشتی	Firm Real-Time	بی درنگ محکم
Deadline Miss	نقض موعد	Soft Real-Time	بی درنگ نرم
Embedded	نهفته	Harvesting	برداشت

مهدی کارگهی از سال ۱۳۸۶ عضو هیئت علمی دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر دانشکده فنی دانشگاه تهران و سرپرست آزمایشگاه تحقیقاتی سیستم های بی درنگ و اتکاپذیر دانشگاه تهران است. او از سال ۱۳۸۱ با پژوهشکده علوم کامپیوتر پژوهشگاه علوم بنیادی (IPM) نیز همکاری تحقیقاتی داشته است. علائق تحقیقاتی وی مدل سازی و مدیریت کارایی، انرژی و دما در سیستم های بی درنگ، توزیع شده، و اتکاپذیر است.

آدرس پست الکترونیکی ایشان عبارت است از:

kargahi@ut.ac.ir, kargahi@ipm.ir

مریم دهقان منشادی فارغ التحصیل مقاطع کارشناسی (سال ۱۳۸۷) و کارشناسی ارشد (سال ۱۳۸۹) از دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر دانشکده فنی دانشگاه تهران بوده است. وی دوره کارشناسی ارشد خود را در آزمایشگاه تحقیقاتی سیستم های بی درنگ و اتکاپذیر دانشگاه تهران و با تمرکز روی زمینه های تحقیقاتی مرتبط با سیستم های بی درنگ نهفته و برداشت گره های انرژی سپری کرده است.

آدرس پست الکترونیکی ایشان عبارت است از:

m.dehghan@ece.ut.ac.ir

اطلاعات بررسی مقاله:

تاریخ ارسال: ۹۱/۴/۱۲

تاریخ اصلاح: ۹۱/۹/۱۳

تاریخ قبول شدن: ۹۱/۱۰/۱۷

نویسنده مرتبط: دکتر مهدی کارگهی، دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر، پردیس دانشکده های فنی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.